

POSEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZ UPOTREBE PROIZVODA (PRODUCT LIABILITY INSURANCE)

Na osnovu člana 58 stav 1 Zakona o osiguranju (Službeni glasnik Republike Srbije broj 55/04) i člana 29 stav 1 tačka 2 Statuta „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd, Posebnih uslova za osiguranje od odgovornosti iz upotrebe proizvoda od 22. januara 2007. godine i Odluke o prvim izmenama i dopunama Posebnih uslova za osiguranje od odgovornosti iz upotrebe proizvoda od 01.10.2008., Odluke o drugim izmenama i dopunama Posebnih uslova za osiguranje od odgovornosti iz upotrebe proizvoda od 16.07.2010., Upravni odbor Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd donosi:

POSEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZ UPOTREBE PROIZVODA (PRODUCT LIABILITY INSURANCE)

a) Predmet osiguranja

Član 1.

- (1) Predmet osiguranja u smislu ovih Uslova je zakonska odgovornost osiguranika za štetu nastalu usled smrti, povrede tela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari trećih lica, a koja nastane zbog upotrebe proizvoda, odnosno izvršenjem neodgovarajuće usluge, koju je osiguranik ili sa njegove strane ovlašćena osoba isporučila, odnosno izvršila.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćeni samo oni slučajevi koji su prouzrokovani upotrebom proizvoda, odnosno izvršenjem usluge i ako su ispunjeni sledeći uslovi:
- da je proizvodnja, ukoliko je osiguranik proizvodno preduzeće, izvršena za vreme trajanja osiguranja, odnosno da je isporuka proizvoda ili pružanje usluge, ukoliko je osiguranik uslužno preduzeće, izvršena za vreme trajanja osiguranja;
  - da je uzrok osiguranog slučaja nastao za vreme trajanja osiguranja;
  - da su štetne posledice osiguranog slučaja počele da se manifestuju u periodu od najviše tri godine od datuma isteka osiguranja naznačenog u polisi.
- (3) Osiguranjem je obuhvaćena samo odgovornost za štetu, koja je nastala od proizvoda, odnosno usluge, koje osiguranik odnosno ovlašćena osoba proizvodi i isporučuje u okviru svoje delatnosti, a naznačeni su u polisi osiguranja.

b) Definicije u vezi sa predmetom osiguranja

Član 2.

- (1) Rizik odgovornosti za štete nastale proizvodima predstavlja celinu zakonskih činjeničnih stanja odgovornosti za štete koje se izazovu nedostacima nekog proizvoda nakon isporuke ili nedostacima izvršenog rada nakon predaje.
- (2) Nedostatak može biti prouzrokovan neodgovarajućim dizajnom, planom, izradom, obradom, popravkom, skladištenjem, isporukom ili neisporukom, uputstvom, pakovanjem, reklamom ili savetovanjem.

- (3) Proizvodom se smatraju sve materijalne stvari ili delovi istih, koje se mogu smatrati trgovačkom robom, sa sve priborom i pakovanjem.
- (4) Isporuka predstavlja faktičku predaju proizvoda od strane osiguranika trećem licu, bez obzira na pravni osnov. Isporuka se smatra izvršenom kada je osiguranik izgubio faktičku moć raspolaganja, tj. mogućnost da izvrši uticaj na proizvod ili njegovu upotrebu.
- (5) Predaja nekog izvršenog rada predstavlja njegov završetak i faktičko preuzimanje od strane nalogodavca ili ovlašćenog lica.

c) Proširenja pokrivanja

Član 3.

- (1) Samo u slučaju da je to posebno ugovoreno i utvrđeno u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju osiguravajuće pokriva obuhvata i rizik odgovornosti za proizvode, ukoliko se radi o:
- Štetama trećih lica usled nedostatka stvari, do kojih dođe tek usled spoja, mešanja ili prerade proizvoda isporučenih od strane osiguranika sa drugim proizvodima, i to:
    - zbog bezuspešne upotrebe drugih proizvoda;
    - zbog troškova nastalih pri proizvodnji finalnog proizvoda, izuzev naknade za proizvod osiguranika sa nedostatkom;
    - zbog drugog gubitka nastalog zbog nemogućnosti prodaje finalnog proizvoda. Ukoliko finalni proizvod može da se proda samo uz umanjenje cene, osiguravač umesto nakande iz osiguranja u skladu sa tačkama i) i ii) nadoknadjuje manjak prihoda. Osiguravač ne nadoknadjuje štetu u tom odnosu u kojem naknada za proizvod osiguranika stoji prema prodajnoj ceni, a koja bi za finalni proizvod bila očekivana u slučaju isporuke bez nedostataka;
    - zbog troškova koji su nastali usled zakonski neophodnog i ekonomski prikladnog naknadnog poboljšanja finalnog proizvoda ili drugog odstranjivanja štete. Osiguravač ne nadoknadjuje nastale troškove u odnosu u kojem naknada za proizvod osiguranika stoji prema prodajnoj ceni finalnog proizvoda;
    - zbog troškova nastalih direktnom kupcu osiguranika za čišćenje i dodatno opremanje mašina i postrojenja.

(b) Štete koje nastanu trećim licima u daljoj obradi ili preradi proizvoda sa nedostatkom koje je isporučio osiguranik, a da nije došlo do spajanja, mešanja ili prerade sa drugim proizvodima, i to:

- i) zbog troškova nastalih pri proizvodnji finalnog proizvoda, izuzev naknade za proizvod sa nedostatkom osiguranika;
- ii) zbog drugog gubitka zbog nemogućnosti prodaje finalnog proizvoda. Ukoliko finalni proizvod može da se proda samo uz umanjenje cene, osiguravač umesto osiguranja u skladu sa prethodnom tačkom nadoknađuje nastali manjak prihoda. Osiguravač ne nadoknađuje štetu u odnosu u kojem naknada za proizvod osiguranika stoji prema prodajnoj ceni finalnog proizvoda koja bi za finalni proizvod bila očekivana u slučaju isporuke bez nedostataka;
- iii) zbog troškova koji su nastali usled dodatnog zakonski neophodnog i ekonomski prikladnog naknadnog poboljšanja finanlnog proizvoda ili drugog odstranjivanja štete. Osiguravač ne nadoknađuje nastale troškove u odnosu u kojem naknada za proizvod osiguranika stoji prema prodajnoj ceni finalnog proizvoda;
- iv) zbog troškova nastalih direktnom kupcu osiguranika za čišćenje i dodatno opremanje mašina i postrojenja.

(c) Troškovi trećih lica za odstranjivanje, uklanjanje i oslobađanje proizvoda sa nedostatkom i ugradnju, postavljanje ili premeštanje rezervnih proizvoda bez nedostataka. Iz ovog su izuzeti troškovi za naknadnu isporuku rezervnih proizvoda uključujući troškove transporta. Ukoliko nedostatak proizvoda može biti otklonjen različitim merama, osiguravajuće pokriće postoji samo u visini povoljnih osiguranih troškova.

d) Limit obaveze osiguravača

Član 4.

- (1) Obaveza osiguravača ograničena je limitom pokrića po jednom osiguranom slučaju i/ili godišnjim limitom pokrića.
- (2) Najviši godišnji limit pokrića osiguravača, za sve štete nastale na licima i stvarima, uključujući troškove odbrane od zahteva, koji proizilaze od proizvoda, odnosno usluga koje osiguranik ili od njega ovlašćena osoba prodaje, proizvodi ili upravlja, ukoliko do pojedine štete dođe nakon napuštanja pogona i nakon prelaska u posed trećeg lica, predstavlja suma osiguranja naznačena u polisi osiguranja.

e) Osigurani slučaj

Član 5.

- (1) Osiguranim slučajem u smislu ovih uslova smatra se i više šteta proizilskih iz istog uzroka/istog nedostatka konstrukcije, proizvodnje, uputstva za korišćenje uz pretpostavku, da isti uzroci nisu u međusobnoj povezanosti ili potiču iz isporuke u kojoj proizvodi pokazuju isti nedostatak. Dakle, više isporuka se smatra jednim osiguranim slučajem ukoliko prouzrokuju štetu iz istog razloga. Osim toga, jednim osiguranim slučajem smatra se i situacija kada više isporuka iz sličnih vremenski povezanih uzroka izazovu štete, ukoliko između tih uzroka postoji pravna, ekonomska ili tehnička veza.
- (2) Smatra se, da je osigurani slučaj nastao dana kada se pojavila prva u nizu takvih šteta.
- (3) Povredom osobe u smislu ovih Uslova smatra se povreda tela, psihičke i duševne bolesti, psihička oštećenja, oboljenja, invalidnost, šok, bolest ili bolešću izazvana smrt.

Član 6.

- (1) Oštećenjem ili uništenjem stvari trećih lica smatra se fizičko oštećenje ili uništenje, uključujući nemogućnost upotrebe proizvoda u bilo kojem kasnijem periodu.
- (2) Fizičko oštećenje uključuje smanjenje materijalne vrednosti zbog primene ili dodavanja, odnosno uključivanja proizvoda u materijalno dobro, koje je osiguranik proizveo, prodao ili njime upravlja.

f) Franšiza

Član 7.

U svakom slučaju štete, ili serije šteta osiguranik učestvuje sa ugovorenom odbitnom franšizom.

g) Teritorijalno važenje pokrića

Član 8.

Ovo osiguranje primenjuje se na osigurane slučajeve nastale u zemlji sedišta osiguranika, odnosno mestu osiguranja naznačenom u polisi osiguranja.

h) Isključenja

Član 9.

Iz osiguranja zaključenih prema ovim Uslovima, osim ako nije drugačije ugovoreno i utvrđeno u ispravi o osiguranju, isključeni su:

1. Zahtevi koji proizilaze iz ugovora ili posebnih dogovora, a premašuju zakonsku obavezu osiguranika.
2. Zahtevi za odštetom od svih onih osoba koje su štetu namerno izazvale. Kod isporuke ili proizvodnje roba i proizvoda, kao i kod izvođenja radova i pružanja usluga, saznanje o nedostatku proizvoda ili usluge se poistovećuje sa namerom (namernim oštećenjem).
3. Zahtevi u pogledu ličnog ili materijalnog oštećenja zbog postepenog delovanja toplote, gasova, pare ili vlage, padavina (dim, rđa, prašina i prljavština) kao i otpadnih voda, otpada ili neočišćenog tla, vode ili vazduha, osim

- ako je događaj koji izaziva oštećenje iznenadan, neočekivan i nepredviđen.
4. Zahtevi koji proizilaze iz činjenice da je isporučena roba u vezi sa nekim pravnim nedostatkom (npr. štete zbog prekršaja nad patentom, sindikalna zaštitna prava, izvorna i lična prava, kao i prekršaji s područja konkurencije i reklame).
  5. Zahtevi zbog napora koji su učinjeni očekujući pravovremenu uslugu (npr. uzaludna investicija).
  6. Troškovi povlačenja proizvoda, povrata, popravke ili zamene proizvoda osiguranika.
  7. Zahtevi na temelju namernog odstupanja od zakonskih i službenih odredbi, kao i pismenih uputstava i odredaba nalogodavca.
  8. Zahtevi zbog planiranja, konstrukcije, proizvodnje i isporuke aviona i avio-delova ukoliko su ti delovi nedvosmisleno namenjeni izgradnji aviona, odnosno ugradnje u avione.
  9. Zahtevi zbog planiranja, konstrukcije, proizvodnje i isporuke automobila i drugih drumskih vozila, delova ukoliko su ti delovi nedvosmisleno namenjeni izradi, odnosno ugradnji u automobile i druge drumske vozila, ukoliko drugačije nije ugovoreno.
  10. Zahtevi u pogledu šteta nastalih kao posledica delovanja nuklearne energije ili visoko energetskog jonizovanog zračenja.
  11. Zahtevi koji su posredno ili neposredno povezani sa laserskim ili maser zracima.
  12. Zahtevi prouzrokovani posebno ili neposredno ratom (bilo koje vrste, bez obzira da li je rat objavljen ili ne), političkim rizicima, invazijom, građanskim nemirima i neredima, generalnim štrajkom ili zbog nastupanja više sile.
  13. Novčane kazne, kao i zahtevi za povećanjem novčane odštete koja je nastala usled kazne.
  14. Zahtevi za jemstvom koji su nastali kao posledica klevete ili zlonamernog delovanja.
  15. Štete prouzrokovane kriminalnom delatnošću.
  16. Štete prouzrokovane kršenjem obaveze čuvanja tajnosti.
  17. Štete za koje je predviđena odgovornost stroža od one propisane zakonom.
  18. Štete koje su, prema propisima koje se primenjuju na zakonske odnose između osiguranika i potražioca, već zastarele.
  19. Potraživanja za koja je prema zakonu predviđeno obeštećenje, koje je moguće potraživati od države i/ili pokriti nekim drugim osiguranjem.
  20. Potraživanja zasnovanim isključivo na bazi mentalne povrednosti.
  21. Potraživanja koja se mogu podvesti pod gubitke novčane dobiti (osim kada se radi o regularnom prihodu privatnog lica).
  22. Posledične štete proizišle iz prestanka/prekida proizvodnje (pružanja usluga) usled dešavanja događaja za koji je predviđeno osiguranje, kao i zbog manjkavosti proizvoda.
  23. Štete nastale usled prekršajnih ili drugih kazni (npr. zadržavanja novca, globe po propisima za zaštitu potrošača, zakonom kažnjivim šteta predviđenim anglo-saksonskim pravnim sistemom).
  24. Gubici na svojini koja je u vlasništvu osiguranika ili svojini koju je osiguranik iznajmio, ili koja je u njegovom posedu, pod njegovim starateljstvom ili je na bilo koji način pod kontrolom osiguranika.
  25. Gubici prouzrokovani greškama software-a.
  26. Gubici izazvane navodima koje sadrže reklame.
  27. Gubici izazvani ne-fer tržišnim ponašanjem.
  28. Štete prouzrokovane defektima proizvoda koji je osiguranik proizveo, izradio, uvezao i/ili distribuirao bez dozvole.
29. Gubici nastali usled obaveza osiguranika prema zakonu o radu.
  30. Štete koje su pokrivene bilo kojim opštim, servisnim, ili osiguranjem koje pokriva obavezu zaštite od zagađenja životne sredine, a koje Osiguravač ima u ponudi u vreme zaključenja ugovora o osiguranju.
  31. Štete prouzrokovane gubitkom / protivpravnim prisvajanjem imovine (uključujući novac i obveznice).
  32. Štete na proizvodu sa nedostatkom, kao i na novom proizvodu i njegovim dodacima do kojih dode tokom spajanja/mešanja proizvoda sa nedostatkom sa drugim proizvodom, njegove prerade ili menjanja, a šteta je posledica ovih procesa.
  33. Troškove koje je potražilac imao, a nastali u vezi sa povlačenjem / uništenjem manjkavog proizvoda.
  34. Štete nastale usled korišćenja proizvoda na drugačiji način od onoga koji je predviđen uputstvom za upotrebu i korišćenje, i nepoštovanjem bilo kog drugog obaveštenja, dokumenta o primeni, podataka iz opisa proizvoda, sa nalepnice i pakovanja proizvoda.
  35. Štete prouzrokovane manjkavošću uputstva za upotrebu i korišćenje ili manjkavost bilo koje druge informacije, dokumenta, opisa proizvoda, nalepnice ili pakovanja proizvoda.
  36. Štete nastale usled prodaje proizvoda bez uputstva za upotrebu / upravljanje, ili druge informacije, dokumenta, opisa proizvoda, nalepnice i bez pakovanja predviđenog zakonom.
  37. Štete uzrokovane zagađenjem životne sredine, eksplozijom fisionih supstanci, nuklearnom reakcijom X-zraka ili je došlo do povreda usled radijacije i azbesta.
  38. Štete prouzrokovane strujom kao manjkavim proizvodom.
  39. Štete prouzrokovane genetskim modifikovanom proizvodima.
  40. Štete prouzrokovane farmaceutskim ili medicinskim proizvodima.
  41. Štete prouzrokovane kontraceptivnim sredstvima i krvnim preparatima.
  42. Štete prouzrokovane hemijskim sredstvima i gasovima.
  43. Zahteve za obeštećenje u vezi sa epidemijom govedeg (BSE) i infektivnom epidemijom (TSE).
  44. Štete prouzrokovane proizvodima duvanske industrije.
  45. Štete prouzrokovane oružjem, kartridžima, ostalom vojnom opremom, eksplozivima i njihovim komponentama.
  46. Štete prouzrokovane igračkama, liftovima (uključujući i liftove na kabl) koji su izvezeni u SAD, svim njihovim komponentama kao i rezervnim delovima vozila.

i) Premija osiguranja

Član 10.

Premija za ovo osiguranje utvrđuje se na osnovu individualne ocene rizika, a na osnovu zahteva koji sadrži sve bitne podatke u skladu sa odgovarajućom Tarifom premija.

j) Regresna prava Osiguravača

Član 11.

Isplatom naknade iz osiguranja, sva prava osiguranika prema licu, koje je po bilo kom osnovu odgovorno za nastalu štetu, prelaze na osiguravača, do visini isplaćene naknade.

k) Obaveze Osiguravača

Član 12.

U vezi sa podnesenim zahtevom oštećene osobe za naknadu štete, osiguravač je u obavezi:

1. da zajedno sa osiguranikom preduzme odbranu od neosnovanih ili preteranih zahteva za naknadu štete,
2. udovolji osnovnim zahtevima za naknadu štete,
3. naknadi sudske troškove, ukoliko je odobrio vođenje sudskog postupka.

l) Gubitak prava iz osiguranja

Član 13.

- (1) Osiguravač može zahtevati da osiguranik refundira svaki iznos obeštećenja koji je isplaćen potražiocu, a osiguranik je tada u obavezi da takav iznos refundira osiguravaču, ukoliko je osiguranik - ili bilo koja druga strana za čije je ponašanje osiguranik odgovoran po osnovu zakonskih odredbi - izazvao štetu namerno, ili grubom nepažnjom, osim ukoliko osiguranik ne dokaže da takvo ponašanje koje je prouzrokovalo štetu nije nezakonito.
- (2) Prema ovim Uslovima, smatraće se da je šteta izazvana grubom nepažnjom, ukoliko je osiguranik, ili bilo koja druga strana za čije je ponašanje osiguranik odgovoran pred zakonom:
  1. vršio aktivnosti u nedostatku kadrovskih, materijalnih, tehničkih, tehnoloških uslova i IT i bezbednosne opreme koju propisuju pravni propisi ili druga obavezujuća pravila, a šteta se dogodila u vezi sa gore navedenim;
  2. izazvao štetu znatnim kršenjem zahteva neophodnih za proizvodnju, izradu, distribuciju ili uvoz proizvoda;
  3. izazvao štetu ozbiljnim kršenjem profesionalnih pravila;
  4. prekršio svoju obavezu u pogledu prevencije i ublažavanja štete, pošto je primetio takvo ponašanje koje kršenjem primenljivih propisa i teškim nemarom uzrokuje štetu, a šteta ili njen deo mogli su biti sprečeni poštovanjem navedenih obaveza za prevenciju ili ublažavanje štete. U tom slučaju, osiguranik će dati obeštećenje za nastalu štetu / deo štete / koji je uzrokovan navedenim propustima i/ili kršenjem obaveza;
  5. izazvao štetu tako što je propustio da izvrši potrebne mere i nije preduzeo neophodne mere pre dešavanja štete, uprkos tome što su ga Osiguravač/ili treća strana pismeno obavestili o tome da preti šteta, a na osnovu razloga koji su izneti u pismenom upozorenju.

m) Trajanje osiguranja

Član 14.

- (1) Ugovor o osiguranju pod ovim Uslovima zaključuje se na određeno vreme od godinu dana, ukoliko se drugačije ne ugovori.
- (2) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo počev od časa i minuta navedenog u ugovoru o osiguranju, a ako u ugovoru nije naznačen čas i minut početka trajanja istog, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan početka trajanja osiguranja.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja, kao kratkoročni ili višegodišnji, njegovo dejstvo prestaje po isteku časa i minuta, odnosno dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno.
- (4) Nezavisno od Zakonom propisanog načina raskida ugovora o osiguranju zaključenog sa neodređenim rokom trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od jednog meseca.
- (5) Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok do pet godina, svaka ugovorna strana taj ugovor može raskinuti pre isteka roka na koji je zaključen i to sa danom isteka godine osiguranja za narednu godinu trajanja osiguranja uz otkazni rok koji ne može biti kraći od dva meseca niti duži od tri meseca.
- (6) U slučajevima u kojima se zaključi višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok duži od pet godina, nezavisno od zakonom propisanog načina raskida ovakvog ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog Zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od tri meseca.

n) Završne odredbe

Član 15.

- (1) Na osiguranje zaključeno prema ovim Uslovima primenjuju se i odredbe:
  1. Uslova za osiguranje odgovornosti;
  2. Opštih uslova za osiguranje imovine.
- (2) Ako postoji neslaganje nekih odredbi ovih Uslova i nekih odredbi uslova iz prethodnog stava, na odnose iz ugovora o osiguranju primenjivaće se odredbe ovih Uslova.
- (3) Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja.
- (4) Objavljivanje se vrši elektronskim putem na dan donošenja.
- (5) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe i da se primenjuju Posebni uslovi za osiguranje od odgovornosti iz upotrebe proizvoda (Product Liability Insurance) - prečišćen tekst od 01.10.2008. godine.